

Sygn. akt I ACa 1227/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Joanna Kurpierz
Sędziowie :	SA Anna Bohdziewicz (spr.) SO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy (...)

przeciwko K. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 3 września 2013 r., sygn. akt I C 255/13

zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie 1. w ten sposób, że powództwo oddała

- w punkcie 3. przez jego uchylene.

Sygn. akt I ACa 1227/13

UZASADNIENIE

Powódka Gmina (...) wystąpiła z pozwem przeciwko B. J., M. A., K. J. i M. J. domagając się zasądzenia od pozwanych kwot wskazanych w pozwie wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Uzasadniając swoje żądanie powódka podała, że pozwani korzystają ze stanowiącego jej własność lokalu mieszkalnego na podstawie umowy najmu. W związku z nieuiszczaniem należnych opłat czynszowych powstało dochodzone zadłużenie, za które pozwani odpowiadają solidarnie.

W sprawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym w całości uwzględniono żądanie pozwu.

Pozwany K. J. wniósł sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty, co skutkowało utratą mocy wydanego nakazu w części zasądzonej należność od tego pozwanego. W sprzeciwie pozwany zarzucił, że wyprowadził się z domu rodzinnego we wrześniu 2008 r., a wcześniej przekazywał swojej matce część zarobionych pieniędzy na swoje utrzymanie i pokrycie opłat czynszowych. Zaznaczył, iż nie wiedział o powstałym zadłużeniu. Nie był o nim informowany przez powódkę, nie otrzymał wcześniej wezwania do zapłaty. Z podanych przyczyn pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanego K. J. 28.345,26 złotych z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w wyroku, a nadto koszty procesu. Jednocześnie Sąd określił, co do jakich kwot K. J. ponosi odpowiedzialność solidarną z pozostałymi pozwanymi. W pozostałej części powództwo zostało oddalone.

Sąd pierwszej instancji poczynił następujące ustalenia, na których oparł powyższe orzeczenie:

Pozwani korzystali z lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w (...) przy ul. (...) na podstawie umowy najmu z 14 listopada 2006 r.. Lokal ten należy do powódki. Doszło do powstania zaległości w opłatach czynszowych i innych należnościach. Powódka wezwała pozwanych do zapłaty dłużenia i jednocześnie uprzedził o zamiarze wypowiedzenia umowy, a następnie ją wypowiedział. Pozwany K. J. skończył 18 lat w listopadzie 2005 r. i podjął pracę. Na początku września 2008 r. wyprowadził się do D. S.. Z tego związku urodziło się dziecko w kwietniu 2009 r.. Umowa najmu lokalu była zawarta z B. J., natomiast K. J. widniał na umowie jako osoba uprawniona do zamieszkiwania wraz z głównym najemcą. Należność główna z tytułu zaległych opłat czynszowych za okres od stycznia 2006 r. do sierpnia 2008 r. wynosi 17.600,96 złotych, a odsetki 10.744,30 złotych, co łącznie daje kwotę 28.345,26 złotych.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy wyjaśnił, że zgodnie z art. 669 § 1 k.c. najemca obowiązany jest do uiszczania czynszu w umówionym terminie, a opóźnienie w spełnieniu świadczenia rodzi obowiązek zapłaty odsetek zgodnie z art. 481 k.c.. Ponadto zgodnie z art. 688¹ k.c. za zapłatę czynszu i innych należności odpowiadają solidarnie z najemcą osoby pełnoletnie, stale z nim zamieszkujące, przy czym odpowiedzialność tych osób ogranicza się do wysokości czynszu i innych opłat należnych za okres ich stałego zamieszkiwania.

Sąd Okręgowy stwierdził, że wysokość zadłużenia w opłatach należnych za lokal zajmowany przez pozwanych, nie była kwestionowana. Nie wykazano także, aby należności te zostały uregulowane. Jednocześnie Sąd pierwszej instancji wskazał, że przekazywanie przez pozwanego K. J. pieniędzy matce nie jest równoznaczne z zapłatą należności na rzecz powódki. W związku z tym Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanego K. J. na rzecz powódki należność główną z tytułu zaległego czynszu za okres od stycznia 2006 r. do sierpnia 2008 r. wraz z odsetkami. W pozostałej części powództwo oddalił. O kosztach postanowiono w oparciu o art. 98 i 100 k.p.c..

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego został zaskarżony przez pozwanego, który podnosząc zarzut przedawnienia roszczeń wniósł zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w całości.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji zarzucając, iż podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia jest spóźniony.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie nie był w istocie sporny. Poza sporem pozostaje, że pozwany K. J. mieszkał do września 2008 r. w lokalu położonym w (...) przy ul. (...), za który nie były wnoszone należności czynszowe. W związku z powstałymi zaległościami umowa najmu lokalu została wypowiedziana w marcu 2010 r.. Pozew w rozpoznawanej sprawie został wniesiony 10 stycznia 2013 r..

Niewątpliwie pozwany K. J. ponosi solidarną odpowiedzialność z najemcą i innymi dorosłymi domownikami za zadłużenie w opłatach za mieszkanie, jakie powstało w okresie między osiągnięciem przez niego pełnoletności a wyprowadzeniem się z tego mieszkania. W konsekwencji zasądzona należność (zgodnie ze stanowiskiem powódki) obejmuje okres od stycznia 2006 r. do sierpnia 2008 r.. Pozwany na etapie postępowania apelacyjnego podniósł zarzut przedawnienia dochodzonych od niego roszczeń, co będzie wymagało rozważenia skuteczności tego zarzutu.

Wbrew odmiennemu pogładowi powódki podniesienie zarzutu przedawnienia jest dopuszczalne na obecnym etapie postępowania. Przytoczone przez powódkę stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 września 2010 r. w sprawie sygn. I CSK 542/2010 jest częściowo nieaktualne (wobec skreślenia art. 479¹⁴ k.p.c. odnoszącego się zresztą do postępowania w sprawach gospodarczych). W rozpoznawanej sprawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego pozwany K. J. skutecznie wniósł sprzeciw. Zgodnie z art. 503 § 1 zdanie drugie k.p.c. w sprzeciwie należy przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, okoliczności faktyczne i dowody. Zarzutami tym są: zarzut niewłaściwości sądu (art. 202 k.p.c.), zapisu na sąd polubowny (art. 1165 § 1 k.p.c.) oraz niewłaściwego oznaczenia wartości przedmiotu sporu (art. 25 § 2 k.p.c.). Natomiast zarzutem takim nie jest zarzut przedawnienia roszczenia. Zatem nie było przeszkód, aby zarzut ten został podniesiony na obecnym etapie postępowania. Należy zauważyć, że uprzednio pozwany przede wszystkim wywodził bezzasadność roszczenia powódki, a obecnie uchyla się od spełnienia świadczenia z uwagi na upływ czasu, do czego uprawnia go przepis art. 117 § 2 k.c.. Czyny jest świadczeniem okresowym, które zgodnie z art. 118 k.c. ulega przedawnieniu po upływie trzech lat. Skoro dochodzona od pozwanego należność obejmuje zaległości w opłatach za okres od stycznia 2006 r. do sierpnia 2008 r., to w momencie wniesienia pozwu (tj. w styczniu 2013 r.) roszczenia te były już przedawnione. Wobec tego zarzut pozwanego musiał odnieść skutek, a wyrok uwzględniający powództwo podlegał zmianie przez jego oddalenie. Zmiana zaskarżonego wyroku nastąpiła w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c.. Jednocześnie nie było uzasadnionych podstaw do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w celu umożliwienia powódce ewentualnego wykazywania, iż doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia. Powódka w odpowiedzi na apelację nie przytoczyła żadnych twierdzeń przemawiających za taką ewentualnością, ani nie podniosła argumentów przekonujących, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i nie zasługiwało na uwzględnienie (art. 5 k.p.c.). Wobec powyższego apelacja pozwanego okazała się zasadna, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości i uchylenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu, bowiem odpadła podstawa ich zasądzenia od pozwanego.